

29. 8. 2023

ID: 116838

Příhláška pohledávky

Institut ochrany známého věřitele se sídlem ve členském státě Evropské unie nemůže sloužit k účelovému prolomení přihlašovací lhůty u zahraničních věřitelů, na které přejde pohledávka, kterou měl a mohl původní věřitel přihlásit včas do insolvenčního řízení. Nebylo by v souladu se zásadou stejného postavení věřitelů v insolvenčním řízení i s výkladem § 430 insolvenčního zákona, kdyby zahraniční věřitel mohl neomezeně přihlašovat další pohledávky i za situace, kdy vědomě vstoupí jako postupník do insolvenčního řízení až v době po uplynutí lhůty pro podávání přihlášek.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky č.j. 29 NSČR 45/2021-P22-18 ze dne 30.5.2023)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v insolvenční věci dlužníka M. S., narozeného XY, bytem XY, vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. KSBR 53 INS XY, o přihlášce pohledávky věřitele United Business Company LLC, se sídlem M., Maltská republika, zastoupeného JUDr. I.P., advokátem, se sídlem v B., o dovolání věřitele United Business Company LLC proti usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25. ledna 2021, č. j. KSBR 53 INS XY, 2 VSOL XY, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění:

1. Usnesením ze dne 29. září 2020, č. j. KSBR 24 INS XY, Krajský soud v Brně (dále též jen „insolvenční soud“) odmítl přihlášku pohledávky věřitele United Business Company LLC (dále též jen „věřitel“) ve výši 3 134 448,83 Kč (bod I. výroku) a konstatoval, že právní mocí usnesení účast věřitele v insolvenčním řízení ohledně této přihlášky pohledávky končí (bod II. výroku).

2. Insolvenční soud vyšel zejména z toho, že:

[1] Usnesením ze dne 26. září 2014, č. j. KSBR 53 INS XY, insolvenční soud zjistil úpadek dlužníka, na jeho majetek prohlásil konkurs a věřitelům, kteří dosud nepřihlásili své pohledávky, stanovil pro přihlášení jejich pohledávek lhůtu 2 měsíců ode dne zveřejnění (26. září 2014) tohoto rozhodnutí. Poslední den lhůty pro podání přihlášek tak byl 26. listopad 2014.

[2] Podáním ze dne 10. srpna 2020 přihlásil věřitel do insolvenčního řízení pohledávku pod číslem P22 v celkové výši 3 134 448,83 Kč.

[3] Ve vztahu k dotčené pohledávce byla právním předchůdcem věřitele společnost Waldviertler Sparkasse Bank AG (dále též jen „původní věřitel“), kterou bylo třeba považovat za zahraničního věřitele, přičemž tato nebyla postupem stanoveným v § 430 zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona), vyrozuměna o zahájení insolvenčního řízení.

[4] Na základě smlouvy o postoupení pohledávky ze dne 30. října 2015 postoupil původní věřitel předmětné pohledávky společnosti Odkup pohledávek s. r. o. a smlouvou o postoupení pohledávky ze dne 14. března 2019 pak tato společnost postoupila předmětné pohledávky věřiteli.

3. Insolvenční soud – cituje § 19 odst. 1, § 173 odst. 1, § 185 a § 430 insolvenčního zákona (ve znění

účinném do 30. června 2017) - konstatoval, že oprávnění být vyrozuměn o zahájení insolvenčního řízení náleželo toliko původnímu věřiteli (společnosti Waldviertler Sparkasse Bank AG), který případně mohl přihlásit své pohledávky za dlužníkem i po skončení lhůty pro přihlašování pohledávek, přičemž toto oprávnění se nevztahuje na postupníka známého zahraničního věřitele. Jde totiž o oprávnění vázící se k samotné osobě zahraničního věřitele, nikoli již k osobám, kterým byla dále postoupena pohledávka tohoto původního věřitele, neboť zákon neukládá povinnost vyrozumět o existenci insolvenčního řízení postupníky zahraničního věřitele a nepřiznává jim oprávnění podat přihlášku pohledávky prakticky kdykoli do skončení insolvenčního řízení v případě, že nebyli o insolvenčním řízení vyrozuměni. Uzavřel tak, že věřitel podal přihlášku pohledávky po uplynutí lhůty stanovené pro přihlášení pohledávek, a proto přihlášku pohledávky odmítl jako opožděnou.

4. K odvolání věřitele Vrchní soud v Olomouci v záhlaví označeným rozhodnutím potvrdil bod I. výroku (první výrok) a odmítl odvolání věřitele proti bodu II. výroku usnesení insolvenčního soudu (druhý výrok).

5. Odvolací soud - cituje § 136 odst. 2 písm. d/, § 173 odst. 1 a § 185 insolvenčního zákona, ve znění účinném do 31. května 2019, § 430 insolvenčního zákona, ve znění účinném do 30. června 2017, a článek 40 nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 ze dne 29. května 2000, o úpadkovém řízení (dále též jen „nařízení o úpadkovém řízení“) - nejprve přitakal insolvenčnímu soudu v závěru, že původní věřitel byl známým zahraničním věřitelem, který měl být insolvenčním soudem vyrozuměn o zahájení insolvenčního řízení postupem podle § 430 insolvenčního zákona. S odkazem na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4. září 2008, sen. zn. 29 NSČR 4/2008, uveřejněné pod číslem 25/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 25/2009“), a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. května 2012, sen. zn. 29 NSČR 13/2010, uveřejněné pod číslem 138/2012 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 138/2012“), konstatoval, že účelem právní úpravy § 430 insolvenčního zákona je umožnit známému zahraničnímu věřiteli účinné uplatnění jeho práv v zahájeném tuzemském insolvenčním řízení.

6. S ohledem na závěry uvedené v usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 10. ledna 2012, č. j. KSPL 29 INS XY, 2 VSPH XY, odvolací soud dále uvedl, že není sporu o tom, že insolvenční soud nedostál své povinnosti dle § 430 insolvenčního zákona, nicméně tato skutečnost nebránila původnímu věřiteli v účinném uplatnění jeho práv, jelikož své další pohledávky za dlužníkem ve lhůtě stanovené v rozhodnutí o úpadku řádně přihlásil přihláškami evidovanými pod č. P20 a P14. Odvolací soud tak uzavřel, že řádným přihlášením pohledávky ve lhůtě stanovené v rozhodnutí o úpadku bylo právo původního věřitele být o zahájení insolvenčního řízení informován a vyzván k přihlášení svých pohledávek dle § 430 insolvenčního zákona konzumováno, přičemž opačný názor prosazovaný věřitelem by vedl k porušení zásady stejného postavení věřitelů ve smyslu § 5 písm. b/ insolvenčního zákona. Odvolací soud tak dospěl k závěru, že insolvenční soud nepochybil, když pohledávku věřitele odmítl jako opožděnou dle § 185 insolvenčního zákona, a proto usnesení insolvenčního soudu v bodě I. výroku jako věcně správné potvrdil. Odvolání věřitele proti bodu II. výroku odmítl, jelikož výrok, kterým insolvenční soud deklaruje, že účast věřitele v insolvenčním řízení se končí právní mocí rozhodnutí o odmítnutí přihlášky, má povahu usnesení o vedení řízení, proti kterému není odvolání přípustné.

7. Proti usnesení odvolacího soudu, a to výslovně do celého jeho rozsahu, podal věřitel dovolání, jehož přípustnost vymezuje ve smyslu § 237 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále též je „o. s. ř.“), argumentem, že napadené rozhodnutí spočívá na vyřešení otázky hmotného práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, jakož i otázky, jež nebyla doposud v judikatuře Nejvyššího soudu řešena. Tvrdí, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení, a navrhuje, aby Nejvyšší soud usnesení odvolacího soudu spolu s rozhodnutím insolvenčního soudu zrušil a věc vrátil insolvenčnímu soudu k dalšímu řízení.

8. Za otázky zakládající přípustnost dovolání označuje dovolatel tyto otázky:

1/ Zda v případě nedodržení postupu dle § 430 insolvenčního zákona, kdy insolvenční soud v rozporu se svými povinnostmi neinformuje známého zahraničního věřitele o zahájení insolvenčního řízení a o právu přihlásit pohledávky, tomuto věřiteli nepočne běžet lhůta pro přihlašování pohledávek, a to za všech okolností, anebo zda s odkazem na další skutečnosti může dojít ke „konzumaci“ práva známého zahraničního věřitele stanoveného v § 430 insolvenčního zákona?

2/ Zda právo věřitele být o zahájení insolvenčního řízení informován a právo být poučen o možnosti přihlásit pohledávky jsou právy spojenými výlučně s osobou původního známého zahraničního věřitele, či zda tato práva přecházejí i na nabyvatele pohledávky ve smyslu § 19 odst. 1 insolvenčního zákona.

9. K položeným otázkám argumentuje dovolatel následovně:

10. Ad 1/ Dovolatel považuje závěr odvolacího soudu při řešení této otázky za nesprávný a odporující ustálené rozhodovací praxi dovolacího soudu, přičemž odkazuje zejména na R 25/2009 a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. října 2009, sen. zn. 29 NSČR 27/2009, uveřejněné pod číslem 63/2010 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 63/2010“). Připouští sice, že jeho právní předchůdce v insolvenčním řízení přihlásil část svých pohledávek za dlužníkem, a to ve lhůtě určené rozhodnutím o úpadku, nicméně tímto jednáním nemůže dojít k „automatickému napravení“ procesní chyby insolvenčního soudu, který postupoval v rozporu se zákonem. Má za to, že při nedodržení postupu dle § 430 insolvenčního zákona měla být jeho přihláška považována za včasnou, a to bez ohledu na další skutečnosti projednávaného případu.

11. Ad 2/ Dovolatel dále namítá, že v případě, kdy insolvenční soud dodatečně zjistí své procesní pochybení spočívající v nevyrozumění zahraničního věřitele dle § 430 insolvenčního zákona, a to i za situace, kdy původní zahraniční věřitel svou pohledávku postoupil třetí osobě, vzniká insolvenčnímu soudu povinnost vyrozumět přímo nového a soudu známého věřitele (postupníka). Tento závěr dovozuje z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. července 2012, sen. zn. 29 NSČR 20/2010, přičemž uvádí, že opačný výklad by způsobil absurdní situaci, kdy by pouhé postoupení pohledávky věřitelem „eliminovalo důsledky protiprávního jednání insolvenčního soudu“.

12. Dovolatel tak uzavírá, že soudy nižších stupňů mu neoprávněně odepřely právo přihlásit v insolvenčním řízení dlužníka pohledávky, přestože mu z důvodu porušení kogentního § 430 insolvenčního zákona dosud nepočala běžet lhůta pro přihlášení pohledávek.

13. S přihlédnutím k době vydání napadeného rozhodnutí je pro dovolací řízení rozhodný občanský soudní řád v aktuálním znění (srov. článek II, bod 2. zákona č. [296/2017](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [292/2013](#) Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony).

14. Nejvyšší soud se nejprve zabýval přípustností dovolání v dané věci.

15. Nejvyšší soud dovolání v části směřující proti druhému výroku napadeného rozhodnutí odmítl podle § 243c odst. 1 o. s. ř. jako objektivně nepřipustné podle § 238 odst. 1 písm. e/ o. s. ř.

16. Ve zbylé části je dovolání přípustné podle § 237 o. s. ř. pro řešení dovoláním předestřené problematiky, neboť se jí Nejvyšší soud dosud v dotčených souvislostech nezabýval.

17. Vady řízení, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), nejsou dovoláním namítány a ze spisu se nepodávají, Nejvyšší soud se proto – v hranicích právních otázek vymezených dovoláním – zabýval tím, zda je dán dovolací důvod uplatněný

dovolatelem, tedy správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

18. Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

19. Skutkový stav věci, jak byl zjištěn soudy nižších stupňů, dovoláním nebyl (ani nemohl být) zpochybněn a Nejvyšší soud z něj při dalších úvahách vychází.

20. Pro další úvahy Nejvyššího soudu je podstatná následující právní úprava:

Podle § 430 insolvenčního zákona známé věřitele dlužníka, kteří mají své obvyklé místo pobytu, bydliště nebo sídlo v některém z členských států Evropské unie s výjimkou Dánska, vyrozumí insolvenční soud neprodleně o zahájení insolvenčního řízení a o vydání rozhodnutí o úpadku (odstavec 1). Povinnost vyrozumět známé věřitele podle odstavce 1 splní insolvenční soud tím, že jim zvlášť doručí rozhodnutí, kterým se oznamuje zahájení insolvenčního řízení, a rozhodnutí o úpadku nebo jeho zkrácené znění (odstavec 2). Známým věřitelům podle odstavce 1 insolvenční soud zvlášť doručí i výzvu k podávání přihlášek pohledávek (odstavec 3).

Podle článku 40 nařízení o úpadkovém řízení, jakmile je v některém členském státě zahájeno úpadkové řízení, příslušný soud tohoto státu nebo jmenovaný správce podstaty neprodleně informují známé věřitele, kteří mají své obvyklé místo pobytu, bydliště nebo sídlo v jiných členských státech (odstavec 1). Tyto informace předané prostřednictvím individuálních oznámení obsahují zejména lhůty, sankce za nedodržení těchto lhůt, subjekt nebo orgán, u kterého se přihlašují pohledávky a jiná stanovená opatření. Toto oznámení rovněž informuje o tom, zda věřitelé, jejichž pohledávky jsou přednostní nebo zajištěné věcným právem, musí své pohledávky přihlásit (odstavec 2).

21. K tomu nejprve Nejvyšší soud předesílá, že pro jeho další úvahy je rozhodný § 430 insolvenčního zákona ve znění účinném do 30. června 2017, neboť citované ustanovení v této podobě platilo v době zahájení insolvenčního řízení dlužníka i v době rozhodnutí o jeho úpadku. Použitelnost tohoto ustanovení plyne z článku 84 odst. 2 nařízení Rady (EU) č. 2015/848 ze dne 20. května 2015, o insolvenčním řízení (dále též jen „nařízení o insolvenčním řízení“), dle kterého platí, že bez ohledu na článek 91 tohoto nařízení se nařízení (ES) č. 1346/2000 nadále použije na insolvenční řízení, která spadají do oblasti působnosti uvedeného nařízení a která byla zahájena před 26. červnem 2017. S ohledem na nemožnost aplikace nařízení o insolvenčním řízení je v přezkoumávané věci třeba vycházet ze znění § 430 insolvenčního zákona v té podobě, v jaké bylo zmíněno výše, neboť změny tohoto ustanovení provedené s účinností od 1. července 2017 reagovaly právě na nařízení o insolvenčním řízení.

22. Smysl úpravy článku 40 nařízení o úpadkovém řízení, a tedy i § 430 insolvenčního zákona v rozhodném znění, ozřejmuje preambule nařízení o úpadkovém řízení v bodě 21 tak, že každý věřitel, který má své bydliště, obvyklé místo pobytu nebo sídlo ve Společenství, by měl mít právo přihlásit své pohledávky v kterémkoli z úpadkových řízení, která ve Společenství probíhají.

23. Judikatura vztahující se k výkladu § 430 insolvenčního zákona je ustálena zejména v následujících závěrech:

[1] Nejde-li o známé věřitele dlužníka, kteří mají své obvyklé místo pobytu, bydliště nebo sídlo v některém z členských států Evropské unie s výjimkou Dánska (§ 430 insolvenčního zákona), nedoručuje insolvenční soud známým věřitelům dlužníka zvlášť (jinak než vyhláškou podle § 71 a násl. insolvenčního zákona) ani vyhlášku, kterou se oznamuje zahájení insolvenčního řízení ani rozhodnutí o úpadku. Úprava obsažená v § 430 insolvenčního zákona počítá s tím, že známí věřitelé

dlužníka, kteří mají své obvyklé místo pobytu, bydliště nebo sídlo v některém z členských států Evropské unie s výjimkou Dánska (rozuměj nikoli též v České republice), budou insolvenčním soudem vyzváni o zahájení insolvenčního řízení a o vydání rozhodnutí o úpadku zvláštním doručením těchto rozhodnutí (§ 430 odst. 1 a 2 insolvenčního zákona) a že jim bude zvlášť doručena i výzva k podávání přihlášek (těmto známým věřitelům tedy v souladu s ustanovením § 74 odst. 2 insolvenčního zákona začíná běžet lhůta k podání přihlášek až ode dne, kdy jim výzva k podávání přihlášek bude doručena zvlášť). Potud jde o přizpůsobení insolvenčního zákona i jinak přímo aplikovatelnému nařízení o úpadkovém řízení a o respektování zjevného faktu přirozené jazykové bariéry, která věřitelům s místem obvyklého pobytu, bydlištěm nebo sídlem v některém z členských států Evropské unie zpravidla brání v účinném využití insolvenčního rejstříku coby zdroje informací o insolvenčním řízení. K tomu srov. především R 25/2009, či R 63/2010.

[2] Smyslem ustanovení § 430 insolvenčního zákona a článku 40 odst. 1 nařízení o úpadkovém řízení není jen překlenout jazykovou bariéru, nýbrž také překlenout rozdíly mezi národními právními úpravami insolvenčního práva a umožnit tak uplatnění práv v insolvenčním řízení zahraničním věřitelům. Jde o úpravu, jež má zásadním způsobem usnadnit známému věřiteli při uplatnění jeho pohledávky v insolvenčním řízení též překonání bariér daných tím, že na rozdíl od věřitele tuzemského (zpravidla) není obeznámen s procesními pravidly platnými pro insolvenční řízení státu, ve kterém bylo zahájeno insolvenční řízení. K tomu srov. R 138/2012.

24. K tomu lze dále poukázat na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. prosince 2014, sen. zn. 29 NSČR 126/2014 (jež ze shora označené judikatury vychází), v němž Nejvyšší soud dodal, že věřitel dlužníka, který nabyl pohledávku vůči dlužníku postoupením a má své obvyklé místo pobytu, bydliště nebo sídlo v některém z členských států Evropské unie s výjimkou Dánska, o kterém však do uplynutí propadné lhůty určené v rozhodnutí o úpadku k podávání přihlášek do insolvenčního řízení nevyjde v insolvenčním řízení ničeho najevo ani z dlužníkem řádně vedeného účetnictví nebo jiných záznamů o majetku a závazcích dlužníka, s nimiž se insolvenční správce včas seznámil, ani jinak, jelikož dlužník se o postoupení nedozvěděl (nebyl o něm nikým vyzváno) a jako majitele pohledávky dále označoval postupitele, není pro tuto dobu pokládán za známého věřitele dlužníka. Shodně srov. i usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. února 2016, sen. zn. 29 NSČR 31/2016.

25. Z ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu rovněž vyplývá závěr, že v případě, kdy zahraniční věřitel nabyl pohledávku postoupením od původního majitele pohledávky (jenž nebyl věřitelem, který má své místo pobytu, bydliště nebo sídlo v některém z členských států Evropské unie s výjimkou Dánska), a tato okolnost vyjde při obvyklém (řádném) chodu věcí najevo později (po uplynutí propadné přihlašovací lhůty), není insolvenční správce ani insolvenční soud zbaven povinnosti postupovat ohledně takového věřitele ve smyslu ustanovení § 430 insolvenčního zákona, respektive ustanovení článku 40 nařízení o úpadkovém řízení (plnit vůči němu informační povinnost), zmeškaná lhůta k podání přihlášky se však takovému věřiteli nevrací. K tomu srov. především usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. prosince 2017, sen. zn. 29 NSČR 3/2016, či R 138/2012.

26. Na základě takto ustaveného legislativního a judikaturního rámce lze v poměrech projednávané věci uzavřít následující.

27. Jak plyne z § 430 insolvenčního zákona a z citované judikatury, smyslem předmětné právní úpravy je především umožnit zahraničnímu věřiteli účinně uplatnit svá práva v zahájeném tuzemském insolvenčním řízení, ostatně jak správně zdůraznil i odvolací soud. Povinnost insolvenčního soudu vyzvat známé věřitele dlužníka pak ve svém důsledku představuje aprobovanou výjimku ze zásady ovládající insolvenční řízení, dle které věřitelé, kteří mají podle tohoto zákona zásadně stejné nebo obdobné postavení, mají v insolvenčním řízení rovné možnosti (k tomu srov. § 5 písm. b/ insolvenčního zákona).

28. Pro naplnění smyslu předmětné výjimky je předně nezbytné zdůraznit, že je třeba ji vykládat restriktivně a není přípustné ji aplikovat širěji za limity nastavené smyslem a účelem dané normy, jak se snaží nastínit dovolatel [k restriktivnímu výkladu výjimek srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. prosince 2016, sen. zn. 29 ICdo 77/2014, uveřejněný v časopise Soudní judikatura číslo 4, ročník 2018, pod číslem 53 (ústavní stížnost podanou proti tomuto rozhodnutí Ústavní soud odmítl usnesením ze dne 13. února 2018, sp. zn. IV. ÚS 1498/17), a tam uvedený rozsáhlý přehled judikatury Nejvyššího soudu a Ústavního soudu].

29. V poměrech projednávané věci je pak podstatné uvést, že původní věřitel (společnost Waldviertler Sparkasse Bank AG), který měl postavení známého zahraničního věřitele ve smyslu § 430 insolvenčního zákona, nebyl insolvenčním soudem informován o zahájení insolvenčního řízení a o vydání rozhodnutí o úpadku, jak vyplývá ze skutkových závěrů insolvenčního soudu. Tomuto věřiteli by tak dosud nemohla uplynout lhůta pro přihlášení jeho pohledávek. Na této skutečnosti nemůže ničeho změnit ani fakt, že tento věřitel část svých pohledávek do insolvenčního řízení již přihlásil. Z výše uvedené judikatury Nejvyššího soudu totiž plyne, že známým zahraničním věřitelům dlužníka ve smyslu § 430 insolvenčního zákona v souladu s § 74 odst. 2 insolvenčního zákona začíná běžet lhůta k podání přihlášek až ode dne, kdy jim výzva k podávání přihlášek bude doručena zvlášť, přičemž jiné okolnosti nejsou právně významné (k tomu srov. např. R 25/2009, či R 63/2010). Odpověď na první z dovolatelem předestřených otázek je tedy taková, že ke „konzumaci“ práva být informován o zahájení insolvenčního řízení nemůže dojít na základě skutečnosti, že zahraniční věřitel část svých pohledávek do insolvenčního řízení přihlásil, i když dosud nebyl o zahájení insolvenčního řízení řádně informován. Právní posouzení odvolacího soudu je tedy v této části nesprávné.

30. Původní věřitel své pohledávky postoupil na tuzemského věřitele (společnost Odkup pohledávek s. r. o.), a to dne 30. října 2015. Lze pak přisvědčit názoru dovolatele, že tento český věřitel vstoupil do právního postavení svého předchůdce. Účinností postoupení však zanikla povinnost insolvenčního soudu českého věřitele předmětných pohledávek (byť jako postupníka věřitele zahraničního) informovat, neboť pro zvláštní postup vůči známým tuzemským věřitelům dlužníka není věcné opodstatnění. Ustanovení § 430 insolvenčního zákona se totiž týká (ve shodě s článkem 40 nařízení o úpadkovém řízení) jen věřitelů z jiných členských států Evropské unie a nikoli věřitelů tuzemských (k tomu srov. R 25/2009, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. července 2011, sen. zn. 29 NSČR 35/2009, uveřejněné pod číslem 151/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. srpna 2014, sen. zn. 29 NSČR 85/2014).

31. Je nicméně třeba zdůraznit, že pro nabyvatele pohledávky platí stav insolvenčního řízení v době, kdy získal pohledávku. Tuzemský věřitel tedy jako postupník vstoupil do postavení zahraničního věřitele, kterému dosud neuplynula lhůta pro přihlášení pohledávek. V takové situaci je pak zapotřebí (při zohlednění restriktivního výkladu výjimky stanovené § 430 insolvenčního zákona) poskytnout i tomuto tuzemskému věřiteli možnost přihlásit nabyté pohledávky do insolvenčního řízení, byť v dodatečné lhůtě, která náležela původnímu zahraničnímu věřiteli. Jelikož odpadla povinnost insolvenčního soudu tuzemského věřitele informovat, za počátek běhu lhůty stanovené v rozhodnutí o úpadku vůči tomuto věřiteli je nutno považovat den účinnosti postupní smlouvy, neboť v tento den český věřitel vstupuje do postavení svého předchůdce a má možnost jako tuzemský věřitel se dozvědět o zahájeném insolvenčním řízení dlužníka prostřednictvím insolvenčního rejstříku.

32. Tuzemský věřitel následně dne 14. března 2019 postoupil předmětné pohledávky dovolateli, tedy v době, kdy již i tomuto tuzemskému věřiteli uplynula lhůta (2 měsíců) pro podávání přihlášek stanovená v rozhodnutí o úpadku. Byť dovolatel (postupník) má postavení zahraničního věřitele, pohledávku nabyt až po uplynutí propadné přihlašovací lhůty (jinak řečeno, k poslednímu dni lhůty pro přihlášení pohledávek nešlo o známého zahraničního věřitele). Závěr o opožděnosti přihlášky pohledávky dovolatele je tak (byť z jiných než odvolacím soudem uváděných důvodů) správný, neboť v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího soudu se takovému zahraničnímu věřiteli zmeškaná

lhůta nevrací (k tomu srov. usnesení sen. zn. 29 NSČR 3/2016 či R 138/2012).

33. Lze dodat, že institut ochrany známého věřitele se sídlem ve členském státě Evropské unie nemůže sloužit k účelovému prolomení přihlašovací lhůty u zahraničních věřitelů, na které přejde pohledávka, kterou měl a mohl původní věřitel přihlásit včas do insolvenčního řízení. Nebylo by totiž v souladu se zásadou stejného postavení věřitelů v insolvenčním řízení i s výkladem § 430 insolvenčního zákona, kdyby zahraniční věřitel mohl neomezeně přihlašovat další pohledávky i za situace, kdy vědomě vstoupí jako postupník do insolvenčního řízení až v době po uplynutí lhůty pro podávání přihlášek.

34. Přestože odvolací soud nesprávně posoudil první z dovolatelem otevřených právních otázek, dospěl ke správnému závěru, když dovedl, že přihláška pohledávky věřitele byla podána opožděně. V konečném důsledku je tak rozhodnutí odvolacího soudu správné.

35. Nejvyšší soud proto dovolání podle § 243d odst. 1 písm. a/ o. s. ř. zamítl.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Daňová exekuce](#)
- [Cenové rozhodnutí rozporné se zákonem](#)
- [Autonomie vůle](#)
- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zmatečnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Střídavá péče](#)
- [Restituce](#)
- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)